

← ויחבקהו. בקש עשו לנשכו ונעשה צוארו של שיש לכך נקוד וישקרו שלא היתה נשיקה של אמת. ויבכו ולמה בכו מלה"ד הוא שבא לחשוף את האיל התחיל האיל לנגחו נכנסו שני הואב בקרני האיל זה בוכה וזה בוכה הואב בוכה שלא יכול לעשו' לו כלום. והאיל בוכה שלא יחזור ויהרגנו. אף כך עשו ויעקב עשו בוכה על שנעשה צואר יעקב כשיש יעקב בוכה שמא יחזור עשו וינשכנו. על יעקב דבתוב אומר צוארך כמנדל השן (ס"ו) ועל עשו נאמר שני רשעים שבת (מהל"ס ג'). אמר הקב"ה לישראל בעול' הזה הפלתי שונאיכם ולעתיד ואתן אדם תחתך (ישעיה מ"ג):

Till here.

ותצא דינה בת לאה

(ה) ילמדנו רבינו מהו שתצא אשה בעיר של זהב בשבת. כך שנו רבותינו לא תצא אשה בעיר של זהב ולא בשבעת שיש עליה חותם ולא במחש שאינה נקובה. ואם יצאה בהן לר"ה חייבת חטאת (נשנת קל מיירי שאינה חייבת) אבל לתוך חצרה פאורה. רבנן אמרי אף בחול אסור לצאת בהן לר"ה מפני שהעם מסתכלין בה ופגם הוא לאשה. שלא נתנו תכשיטין לאשה. אלא שתהא מתקשטת בהן לתוך ביתה שאין נותנין פרצה לפני הכשר ביותר לפני הגנב. אמר רבי שמואל בר נחמני ראה מה כתיב באיוב (ל"א) ברית כרתי לעיני ומה אתבונן על בתולה. ראה צדקתו של איוב ומה בתולה שאדם רשאי להסתכל בה שמא ישאנה לעצמו או ישאנה לבנו או לאחיו לא נסתכל בה. באשת איש על אחת כמה וכמה. לכך צריכה אשה להיות יושבת בתוך הבית ולא תצא לרחוב שלא תבשל עצמה ולא תביא מכשול לבני אדם ונמצאו מסתכלין באשת איש. א"ר יהודה בר שלום. תדע לך שכך כתיב (נרחשית א') ויברך אותם אלהים ויאמר להם פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשה. וכבשה כתיב האיש כובש האשה. ואין האשה כובשת האיש. האיש כובש את הארץ. ואין האשה כובשת את הארץ. שלא תצא ותנרום תקלה לעצמה. שהרי דינה בת יעקב בשביל שהיתה רגילה פדרנית נרמה תקלה לעצמה. מנין ממה שקראו בענין ותצא דינה:

ותצא

עין יוסף קרא חוהם אחיו: [לכך נקוד וישקרו]. להוליא המלה נפאועה לירוש לשון נשיכה. וניהו גם בודאי נשקו דחל"י לא הוה כחיג וישקהו. אלל דעיקר כוכחו היה לנשיכה ולאחר שנשכו וכא שיניו כהפך לחובב ונשקו. והיינו דקאמר בקש עשו לנשכו כוי שלל היטה נשיקה של אמת. וכל קאמר שלל נשקו אלל נשכו: [לוארך כמנדל השן]. דניירי נכנסת ישראל וקאמר לה שיהיה לוארה חזק לנשקו שיני האיובים כמו שאירע ליעקב. דכ"מ שאירע לנשקו. דכ"מ קימן לבניס. (יפ"ח):